

Les polítiques educatives a favor de l'equitat i la igualtat d'oportunitats del Consorci d'Educació de Barcelona, i la resposta a la crisi COVID19

INFORME. JULIOL 2020

**Consorci d'Educació
de Barcelona**
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Índex

Índex	2
1. Quines han estat les condicions d'aprenentatge de l'alumnat de Barcelona durant el confinament?	5
2. Deu actuacions estratègiques per a l'equitat i la igualtat d'oportunitats	9
2.1. Millora de la detecció de l'alumnat vulnerable: registres i anàlisi de dades	10
2.2. Planificació de l'oferta des d'un criteri de proximitat	12
Transformació per fusió o tancament de centres amb poca demanda	15
2.3. Pas de primària a secundària: instituts escola i unitats de referència	15
2.4. Pla de xoc contra la segregació escolar	16
2.5. Prevenció de l'abandonament prematur i universalització de l'etapa postobligatòria 16-18	18
Flexibilització del batxillerat.....	19
Pla d'acompanyament a l'alumnat de 4t d'ESO cap als ensenyaments postobligatoris	19
2.6. De l'equip docent a l'equip educatiu: atenció socioeducativa i emocional a l'alumnat més vulnerable	21
2.7. Innovació sistèmica: millora continuada per a tots els centres i els docents de la ciutat	23
Xarxes per al canvi.....	23
Eines per al canvi.....	24
Aliances per a la singularització: Magnet i Tàndem	24
2.8. Acompanyament educatiu per a l'èxit acadèmic de tot l'alumnat.....	25

Programa Èxit Acompanyament Educatiu	25
Programa Èxit Anglès	26
Programa Tàngram	26
Programa Enginy	26
Programes de diversificació curricular	26
2.9. Equipaments educatius dignificats per a unes escoles equivalents.....	27
2.10. Atenció bàsica a les famílies: ajuts de menjador, servei de traducció, orientació	28
Ajuts de menjador	28
Instituts a temps complet	29
Servei de teletraducció.....	29
3. Tres actuacions estrella per amortir el cop de la COVID-19 i una proposta de futur en l'escenari post- COVID-19	30
3.1. Targetes moneder / beques de menjador.....	30
3.2. Escoles en línia.....	31
Bretxa digital	31
Pla per a l'equitat digital: s'han distribuït 5.300 dispositius	32
Èxit en línia.....	33
3.3. Suport a la preinscripció	34
3.4. Tardes enriquides amb les oportunitats de l'entorn	34

*La crisi COVID19
ha fet més evident que
mai el poder igualador
de l'escola*

Si bé l'escola tracta igual tots els infants i procura aprofitar fins al màxim les seves capacitats d'aprenentatge, sabem que hi ha molts factors de l'entorn que són determinants i que marquen les oportunitats de cadascun. El context familiar —això que col·loquialment anomenem «la motxilla» amb què cada alumne arriba a l'escola— pot afegir valor a l'itinerari de l'infant o, per contra, li pot suposar una barrera: idioma diferent, pocs recursos materials, poca sintonia cultural o manca de referents o de sentit en els continguts escolars. Com diu Stephan Ball, l'escola estaria buscant en un lloc equivocat si només cerqués solucions pedagògiques per resoldre unes desigualtats acadèmiques que són d'arrel econòmica, social i cultural.

En aquest sentit la situació de confinament ha aportat dues evidències:

1. Sense escola, els col·lectius més vulnerables pateixen molt més que la resta, per la impossibilitat de cobrir des de casa el que és imprescindible per al creixement integral dels infants. La recerca ens diu que les condicions de vida durant el confinament, pel que fa a alimentació, horaris saludables, espais sanejats, convivència, rutines o oportunitats educatives, no han estat òptimes per a aquest col·lectiu.
2. Per arribar a una educació no presencial eficient, queda encara molt recorregut de millora. Cal buscar-ne les causes en les desigualtats en la connectivitat i l'accés a dispositius electrònics de les llars més vulnerables; en el capital cultural de les famílies a l'hora d'acompanyar en les tasques escolars, i en les diferències en les propostes pedagògiques que han rebut els alumnes, atès que no tots els centres educatius han desenvolupat el seu Pla d'educació digital al mateix ritme.

L'informe que presentem posa en relació la informació sobre el perfil de l'alumnat en condicions de vulnerabilitat abans de la COVID-19 i l'afectació que ha suposat la pandèmia, amb les actuacions estratègiques que duu a terme el Consorci d'Educació de Barcelona i amb la complicitat dels centres educatius per avançar cap a l'equitat. Es tanca posant en relleu la manera com aquestes línies estratègiques han permès donar més agilitat a la resposta a la crisi provocada per la pandèmia.

El document s'ha organitzat en tres apartats: el primer presenta les dades bàsiques referents a l'alumnat vulnerable a la ciutat de Barcelona, el segon desglossa les actuacions estratègiques per combatre les desigualtats i l'últim aterra en la situació de crisi actual per exposar quins dispositius de contingència s'han articulats per fer front a la pandèmia provocada per la COVID-19. Aquesta seqüència respon a la lògica d'actuació del mateix Consorci d'Educació: conèixer per actuar; actuar des d'una perspectiva sistèmica i estructural, i disposar d'estructures operatives que facilitin l'agilitat en la resposta.

L'escola estaria buscant en un lloc equivocat si només cerqués solucions pedagògiques per resoldre unes desigualtats acadèmiques que són d'arrel econòmica, social i cultural.

Stephan Ball

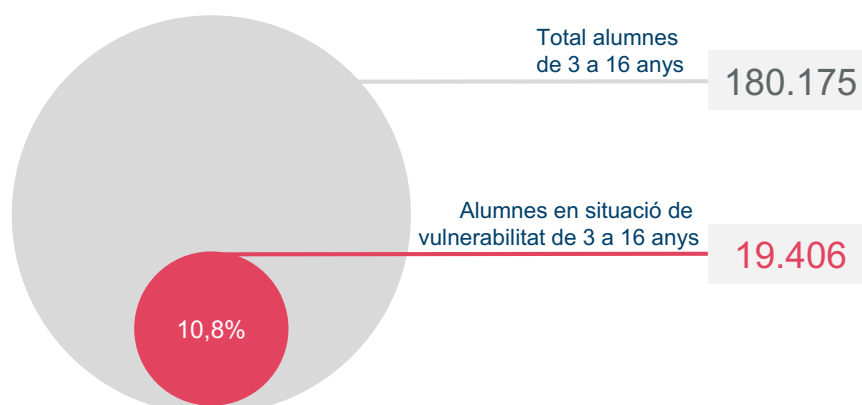
1. Quines han estat les condicions d'aprenentatge de l'alumnat de Barcelona durant el confinament?

Les dades de l'estudi «Els alumnes de la ciutat de Barcelona en situació de vulnerabilitat durant el confinament per la COVID-19» (GESOP¹ maig del 2020) permeten dimensionar l'impacte del confinament en l'alumnat en relació amb les seves condicions de vida i extrapolar-ne els efectes en les oportunitats d'aprenentatge abans i després de la crisi.

Globalment, del total de 180.000 alumnes que cursen educació obligatòria a la ciutat de Barcelona, més de 19.000 estan en situació de vulnerabilitat, és a dir, gairebé l'11 % de l'alumnat.

Alumnes detectats en situació de vulnerabilitat

(de 3 a 16 anys el 2020 a Barcelona)

Gràcies el conveni signat amb Serveis socials municipals s'ha millorat la detecció d'alumnat vulnerable fent aflorar totes les situacions de pobresa infantil.

L'índex de vulnerabilitat combina indicadors de renda, d'origen, d'estructura de la llar i de nivell d'estudis de la família, variables que tenen un pes molt important en les trajectòries acadèmiques de l'alumnat. El conveni signat amb l'Institut Municipal de Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona el 2018 permet compartir les dades dels infants de 0 a 16 anys que perceben ajuts socials per raó de renda, de manera que a la detecció dels mateixos serveis educatius s'hi ha afegit la dels equips municipals, cosa que ha fet aflorar un col·lectiu d'infants en situació de pobresa que anteriorment no estava inclòs en el sistema. D'altra banda, s'ha guanyat en objectivitat, fet que ha permès reduir la discrecionalitat a l'hora d'assignar recursos o dotacions.

¹ L'estudi complet, encarregat pel Consorci d'Educació de Barcelona el maig del 2020, es pot consultar en aquest enllaç: https://www.edubcn.cat/ca/el_consorci/documents_de_referencia/memories_i_estadistica

Les diferències més destacades en les condicions de vida entre el grup de vulnerables i la resta d'alumnat abans de la COVID-19 són les que es mostren a la taula 1.

Taula 1: Diferència en les condicions de vida de l'alumnat vulnerable pre-COVID-19

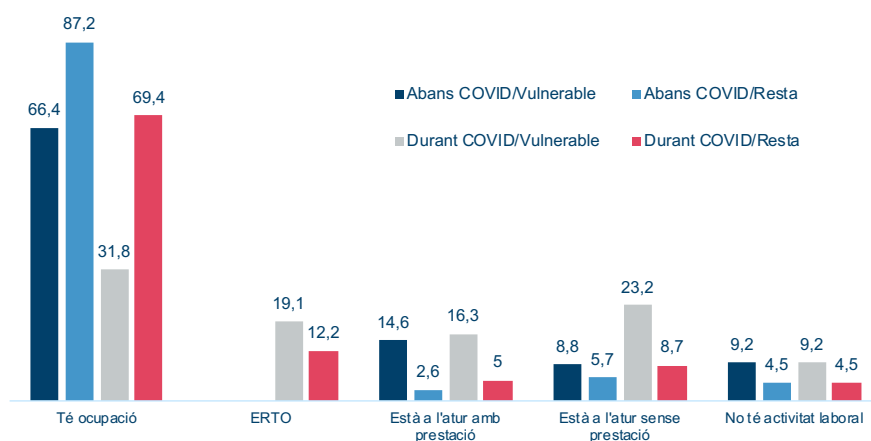
	Vulnerables	No vulnerables
Nivell d'ingressos (mitjana)	915€	2.276€
Situació laboral dels progenitors	25% aturats	8% aturats
Nivell d'estudis dels progenitors	14% universitaris	55% universitaris
Estructura de la llar	52% dos progenitors	80% dos progenitors
Habitatge	14% pis de propietat	56% pis de propietat
País de naixement dels progenitors	70% fora d'Espanya	25% fora d'Espanya
Català com a primera llengua	7%	43%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta GESOP, maig del 2020

La crisi sanitària també ha impactat de diferent manera en els dos grups accentuant les desigualtats de partida.

En el cas dels vulnerables, en gairebé la meitat dels casos els progenitors han perdut la feina front una quarta part de la resta; el 23% declara que està aturat però no cobra cap prestació. En el gràfic 1 es poden observar com evolucionen els diferents paràmetres econòmics amb la crisi.

Gràfic 1: Impacte econòmic de la crisi COVID19 en el col·lectiu de famílies vulnerables

8 de cada 10 famílies diuen que estan satisfetes amb l'acompanyament que han rebut de l'escola durant el confinament.

Podem dir que el 7,2 % de les famílies vulnerables es troben en una situació precària pel que fa a l'habitatge: el 3,8 % paguen per viure en una habitació i comparteixen espais comuns, i el 3,4 % han ocupat l'habitatge il·legalment.

Les famílies vulnerables viuen en pisos més petits i amb menys sortides exteriors que la resta. Concretament, el 19,3 % viuen en un habitatge de menys de 50 m, i el 36 % no tenen cap sortida ni balcó exterior.

Pel que fa a l'estructura de la llar, hi ha el doble de famílies amb tres fills entre les vulnerables que en la resta (del 16 % al 8 %).

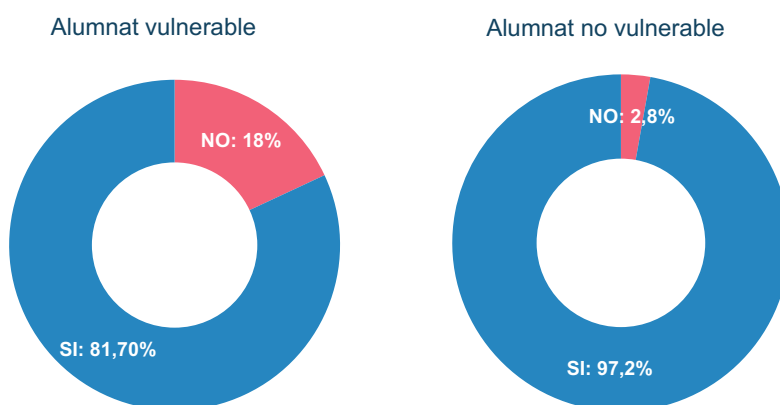
En el 9,3 % dels casos, les famílies vulnerables han conviscut a casa sis persones durant el confinament. Per la banda baixa, destaquen l'11 % que només hi han estat dues persones (monoparentals amb fill únic) respecte del 3 % dels no vulnerables.

Destaca el fet que han estat les mares soles les que han tingut cura dels fills en el 43 % dels casos.

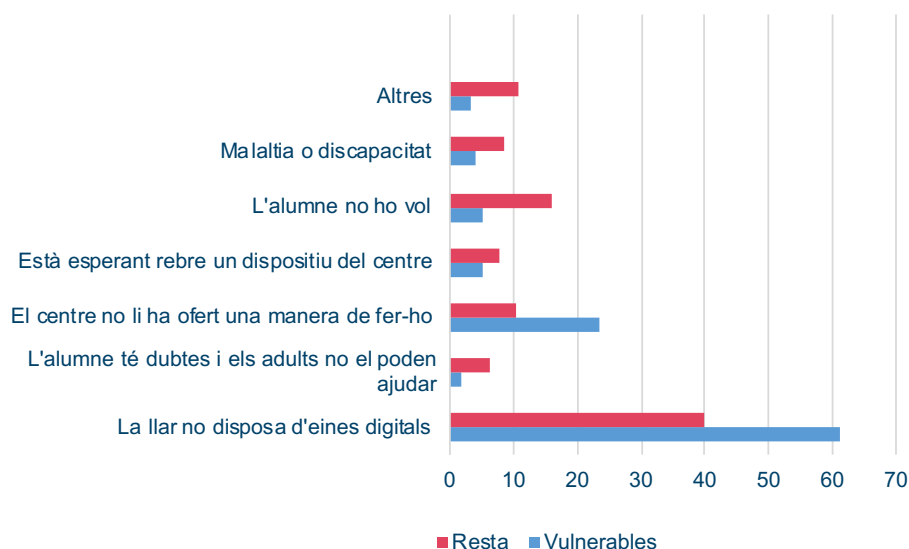
Més enllà de disposar de connexió a Internet i de dispositius electrònics per dur a terme les tasques escolars en línia (farem referència a la bretxa digital al darrer capítol), el confinament ha generat grans desigualtats en les oportunitats d'aprenentatge dels alumnes, a causa de les diferències en les probabilitats de rebre ajuda d'alguna persona adulta.

Finalment 8 de cada 10 famílies diuen que estan satisfetes amb l'acompanyament que han rebut de l'escola durant el confinament, sense que hi hagi diferències marcades ni per titularitat pública o privada-concertada, ni pel fet de pertànyer al col·lectiu de famílies en condicions de vulnerabilitat o a la resta.

Gràfic 2: seguiment del curs escolar a distància durant el confinament

Perquè no segueix el curs a distància?

En total, s'estima que uns 8.000 alumnes no segueixen el curs escolar a distància, dels quals 3.500 són menors en situació de vulnerabilitat, i 4.500, no.

L'estudi de GESOP (maig del 2020), que pren com a referència l'estudi anàleg «Confinament i condicions d'aprenentatge», de Xavier Bonal i Sheila González² (abril del 2020), construeix un **índex d'oportunitats d'aprenentatge (IOA)** durant el confinament, que puntua de 0 a 100 els indicadors següents segons freqüència:

- Hores al dia que dedica a les activitats escolars.
- Trobades en línia amb companys i professorat en directe.
- Rep materials de l'escola, com ara vídeos, exercicis, textos, enllaços...
- El professorat li proposa tasques o activitats en què necessita l'ajuda d'una persona adulta.
- El professorat li proposa tasques o activitats que pot fer sol o sola.
- Entrega al professorat les activitats encomanades.
- El professorat corregeix les tasques i li fa el retorn.

Entre el col·lectiu d'alumnat vulnerable i la resta d'alumnat, hi ha una diferència de pràcticament **20 punts**, dada que mostra fins a quin punt han crescut les desigualtats en absència d'escola física.

² Consultable a l'enllaç: <http://blogs.uab.cat/aprenentatgeiconfinament/>

2. Deu actuacions estratègiques per a l'equitat i la igualtat d'oportunitats

Treballar per l'equitat vol dir igualar les oportunitats reconeixent les diferències. Implica donar un tracte diferenciat als alumnes que més ho necessiten per tal de situar-los en les mateixes condicions de partida que la resta i posar les bases perquè les escoles siguin cada vegada més equivalents.

Es tracta d'una intervenció coordinada en els tres nivells de l'escala del sistema:

1. En el nivell micro, s'identifica cada alumne per tal de garantir la personalització del seu itinerari (l'identificador és l'IDALU).
2. En el pla meso, es posa el focus en el centre educatiu (l'identificador és el codi de centre), tenint en compte la unitat de referència des de l'escola fins a l'institut per on transita l'alumnat en l'etapa obligatòria. La tasca social i comunitària dels centres educatius, complementària a l'acció estrictament acadèmica, ha estat fonamental en la millora de la igualtat d'oportunitats.
3. En el pla macro, la unitat d'anàlisi i d'intervenció són les 30 zones d'escolarització, que permeten planificar els recursos compensatoris de manera que no estigmatitzin uns centres per damunt dels altres, i establir zones educatives preferents.

Deu actuacions estratègiques que abracen tot el procés educatiu, des de la planificació i l'accés a l'escola, fins a la dotació de recursos específics o l'obertura a les oportunitats educatives de l'entorn.

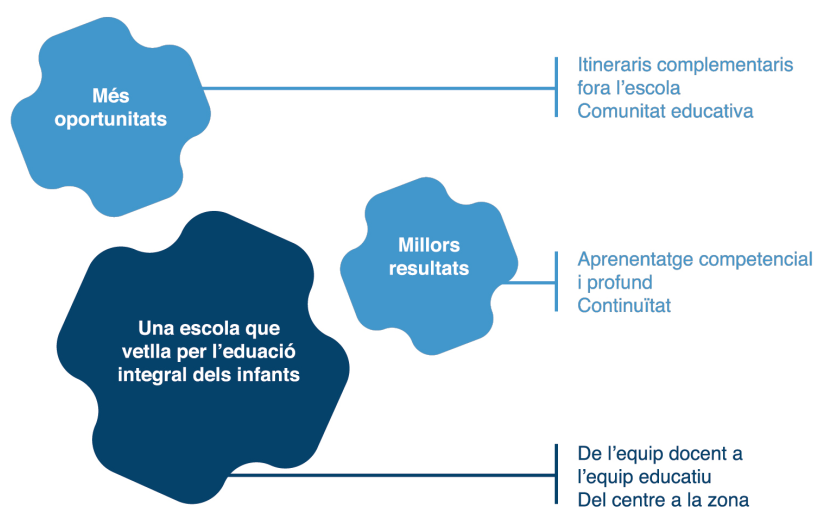
Hem seleccionat les deu actuacions estratègiques més rellevants que duu a terme el Consorci d'Educació de Barcelona dirigides a combatre les desigualtats. Cal aclarir que, al llarg de tot l'informe, quan es fa referència al Consorci d'Educació ens referim al conjunt de professionals que treballen per l'educació, tant docents com personal de serveis o inspecció educativa, tant des dels centres, com des dels serveis centrals o els serveis educatius. Recordem que el model de gestió que impulsa el Consorci d'Educació té com a missió «sumar totes les persones que treballem en l'educació dins i fora dels centres, treballant plegats i posant la intel·ligència col·lectiva al servei d'un propòsit comú: fer de Barcelona una ciutat on tothom, infants, joves i adults, pugui trobar el seu itinerari per créixer, i desenvolupar-nos com una ciutadania capacitada, valenta i feliç».

Més enllà del model de gestió, les deu actuacions estratègiques tenen una dimensió d'itinerari que els confereix coherència global: abracen tot el procés educatiu, des de la planificació i l'accés a l'escola, fins a la dotació de recursos específics ajustats a cada necessitat, o l'obertura a les oportunitats educatives de l'entorn més enllà de les cinc de la tarda. Es combinen, per tant, actuacions d'ordenació, d'escolarització, de prestació i de transformació educativa. Són les següents:

1. Millora en la detecció de l'alumnat vulnerable: registres i anàlisi de dades.
2. Planificació de l'oferta des d'un criteri de proximitat.

3. Pas de primària a secundària: instituts escola i unitats de referència.
4. Pla de xoc contra la segregació escolar.
5. Prevenció de l'abandonament prematur i universalització de l'etapa 16-18.
6. De l'equip docent a l'equip educatiu: atenció socioeducativa i emocional a l'alumnat més vulnerable.
7. Innovació sistèmica: millora continuada per a tots els centres i els docents de la ciutat.
8. Acompanyament educatiu per a l'èxit acadèmic de tot l'alumnat.
9. Equipaments educatius dignificats.
10. Atenció bàsica a les famílies: ajuts de menjador, servei de traducció, orientació.

El principi rector d'aquest conjunt de polítiques per a la igualtat és que l'escola ha de vetllar per l'educació integral dels infants, i això suposa ocupar-se tant del seu benestar físic i emocional com dels seus aprenentatges, lectius i no lectius, projectant un itinerari formatiu almenys fins als 18 anys, i sense deixar ningú enrere. La mirada inclusiva que fonamenta un disseny universal de l'aprenentatge (DUA) és la garantia que tots i cadascun dels infants arribin al màxim de les seves potencialitats, siguin quines siguin les seves capacitats o aptituds.

2.1. Millora de la detecció de l'alumnat vulnerable: registres i anàlisi de dades

Un dels pilars estratègics del Consorci d'Educació ha estat avançar cap a una gestió pública basada en dades amb el convenciment que només es pot actuar sobre allò que es coneix, sobre allò que es té ben dimensionat, descrit i objectivat. Per aquest motiu, situem aquesta actuació com a punt zero sobre el qual se sosté la resta.

Des de fa cinc anys, el Consorci d'Educació, des de la Direcció d'Atenció a la Comunitat Educativa, ha anat millorant els sistemes d'informació i

registre en tots els camps, des del procés de preinscripció fins a la sol·licitud de les beques. En paral·lel, el Departament d'Educació va posar en marxa un Registre d'alumnes de Catalunya (RALC) que recull l'«expedient electrònic» de tot l'alumnat a partir d'un número identificador (IDALU), el qual permet fer-ne el seguiment de cada alumne/a al llarg de tota l'escolarització, amb traçabilitat de canvis d'escola, de població o canvis d'etapa.

Complementant aquests avenços pel que fa a les dades generals de l'alumnat, el Consorci d'Educació ha posat el focus en la detecció i la identificació del col·lectiu d'alumnes que viuen en unes condicions de vulnerabilitat crítiques pel que fa al seu procés d'aprenentatge.

La **vulnerabilitat** s'ha detectat a partir d'una o més d'una de les casuístiques següents:

1. Alumnat perceptor del fons extraordinari d'emergència social d'infants de 0-16 anys.
2. Alumnat que té concedida la beca màxima de menjador (6,20 €).
3. Alumnat que l'EAP ha dictaminat com a NESE B (necessitats específiques de suport educatiu).

Situem l'acció de millora en la detecció com a punt zero, perquè és la base que fonamenta la resta d'actuacions. En el primer apartat de l'informe, justament, s'han pogut presentar les característiques que configuren aquest col·lectiu d'alumnes i famílies que mereixen una atenció educativa preferent, gràcies als acords de col·laboració establerts amb Serveis Socials per a la compartició de les dades.

La concentració de la vulnerabilitat és molt desigual a Barcelona segons el districte, tal com es mostra en la taula 2.

Taula 2: distribució alumnat vulnerable per districtes

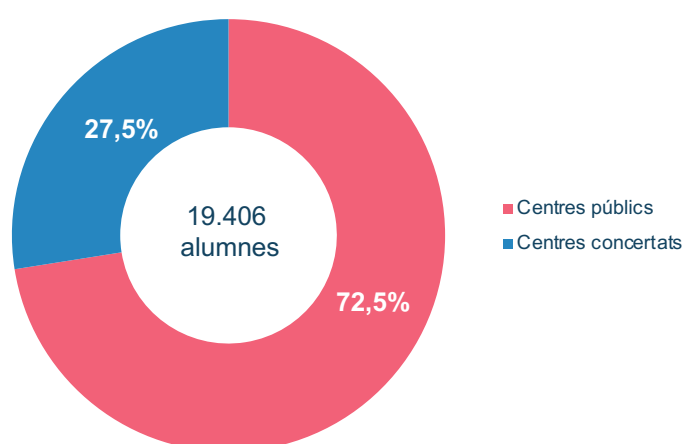
Districte	Alumnat vulnerable
01. Ciutat Vella	2.430
02. L'Eixample	1.503
03. Sants-Montjuïc	2.602
04. Les Corts	355
05. Sarrià - Sant Gervasi	456
06. Gràcia	832
07. Horta-Guinardó	2.015
08. Nou Barris	4.252
09. Sant Andreu	2.210
10. Sant Martí	2.751
Total	19.406

El fet que hi hagi un 10% de l'alumnat que no arriba al darrer curs de l'etapa explicaria la menor presència de vulnerables a 4t d'ESO

La detecció de vulnerabilitat segons l'etapa educativa ens mostra que hi ha menys vulnerables al darrer curs d'ESO, cosa que pot respondre a deficiències en el sistema de detecció o bé al fet que un grup nombrós d'alumnes (gairebé el 10 %, tal com ens mostra l'estudi de la cohort que presentem a la pàgina 14) no arriben a cursar 4t d'ESO perquè es despenen del sistema abans.

La presència d'alumnat vulnerable entre centres de titularitat pública i privada és molt desigual, de manera que gairebé tres de cada quatre alumnes en situació de vulnerabilitat van a centres públics.

Gràfic 3: Distribució de l'alumnat vulnerable per titularitat

2.2. Planificació de l'oferta des d'un criteri de proximitat

El model de planificació educativa, o mapa escolar, ha respost habitualment a la idea de provisió, és a dir, al fet de disposar en el conjunt de la ciutat d'un nombre de places suficients per garantir l'escolarització de tota la població des dels 3³ fins als 16 anys. Un cop superat l'objectiu de la provisió, ja no es tracta d'oferir places escolars estandarditzades, sinó de saber quines són les necessitats de l'alumnat i perfilar cada plaça dins d'un marc d'escola inclusiva.

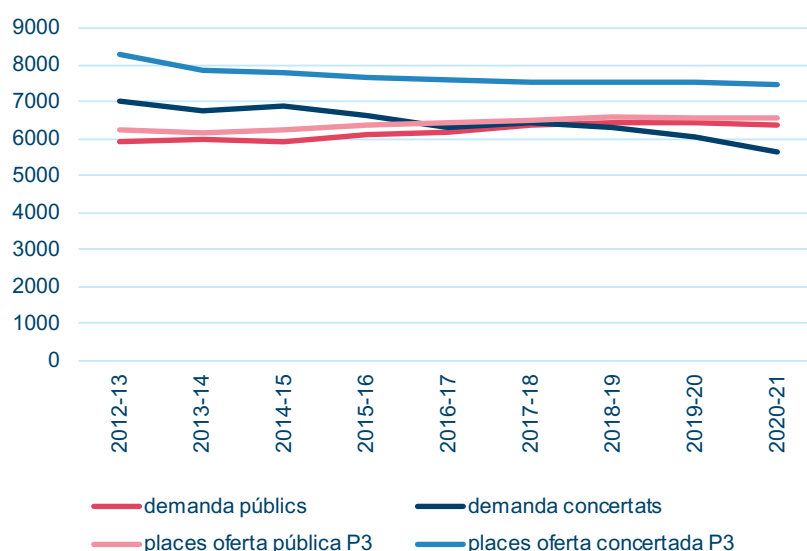
També cal superar l'etapa en què ha estat la demanda de les famílies la que ha configurat el mapa, en un context de quasi mercat educatiu a Barcelona, on l'oferta de titularitat privada té gairebé el mateix pes que el de la pública, cosa que genera notables desequilibris territorials. Els darrers anys, el Consorci d'Educació ha fet un esforç notable per créixer

³ Recordem que, tot i que l'etapa obligatòria s'inicia a 6 anys, el segon cicle d'infantil, el de 3-6 anys, ha esdevingut pràcticament universal, per la qual cosa es planifica amb la voluntat de cobrir el 100 % de la població d'aquesta edat.

en oferta pública incrementant grups i impulsant centres educatius de nova creació.

La demanda de centres públics respecte de centres privats concertats a P3 ha crescut 7 punts en 8 anys: des del curs 2012-2013, en què la demanda de P3 en centres públics era del 46 %, fins al curs actual en què la demanda a la pública s'ha situat en el 53 %.

Gràfic 4: Evolució de l'oferta i la demanda a P3 per titularitat dels centres

Taula 3: Increment de l'oferta pública a Barcelona els darrers 5 anys

Curs	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Increment de grups de primària públics	260	267	268	270	271
Increment de grups de secundària	177	186	188	184	201
Centres nous escoles	2	6	1		
Centres nous instituts	1	1	1	2	1
Centres nous instituts escoles		3		1	3

El curs 2020-2021, s'estrena la primera reconversió de titularitat privada a pública amb el nou Institut Escola Eixample

Com a novetat per al curs 2020-2021, s'estrena la primera reconversió de titularitat amb el nou Institut Escola Eixample (que havia estat el Col·legi Immaculada Concepció, al carrer de València, 252), en què el Consorci d'Educació aplica el Decret llei 10/2019, de 28 de maig, del procediment d'integració de centres educatius a la xarxa de titularitat de la Generalitat.

Els darrers anys a Barcelona ha anat creixent el percentatge de famílies que han escolaritzat els seus fills i filles a la xarxa pública. Per primera vegada en la preinscripció 2019-2020, a P3 s'igualava el percentatge de famílies que escolaritzen els seus fills i filles en centres públics (el 49 %) i

en centres concertats (49 %), mentre que a ESO la matrícula als centres concertats supera els públics, ja que és el 60 % a la concertada i el 40 % a la pública.

L'**escola de proximitat** és l'aposta que més s'apropa a un model més equitatiu, sostenible i comunitari. Les dades⁴ ens mostren que, si cada barri reté al màxim la seva població en edat escolar i evita que les famílies amb més recursos econòmics i capital social s'escolaritzin fora del territori, l'efecte de millora de la segregació és evident. Tal com es mostra al gràfic 5, el nivell de retenció de la població en edat escolar és molt desigual segons el districte, i són les famílies amb més capital social i cultural les que s'escolaritzen en un districte diferent del que viuen per tal de garantir el que perceben com a millors escoles per als seus fills i filles. Les famílies més vulnerables són les que aposten més per la proximitat.

Gràfic 5: Nivells de retenció de la població escolar per districte. Total alumnat

	Districte de residència										
		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Districte del centre	01. Ciutat Vella	72,5	3,3	3,4	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,2	0,6
	02. L'Eixample	14,8	70,8	6,9	3,1	1,1	5,5	1,7	0,9	2,1	8,1
	03. Sants-Montjuïc	4,9	3	70,5	3,5	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
	04. Les Corts	4,9	3	13,1	66	7	1,4	0,4	0,2	0,3	0,7
	05. Sarrià-Sant Gervasi	3	9,5	5	26,6	87,1	22,2	3,8	0,8	0,9	1,9
	06. Gràcia	0,6	5	0,3	0,3	3,8	62	14	0,8	0,6	0,6
	07. Horta-Guinardó	0,4	3	0,2	0,2	0,6	7,1	71,9	15,4	3,9	2,3
	08. Nou Barris	0,4	0,3	0,3	0,1	0,2	0,6	4,1	74	4,5	0,4
	09. Sant Andreu	0,3	0,2	0,1	0	0	0,2	2,2	6,8	82,1	3,1
	10. Sant Martí	2,6	1,6	0,2	0,1	0,1	0,4	1,6	0,6	5,2	82,2

Gràfic 5.1: Nivells de retenció de la població escolar per districte. Alumnat vulnerable

	Districte de residència										
		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Districte del centre	01. Ciutat Vella	84,9	10,2	6,4	0,4	1	1,1	0,7	0,4	0,6	1,7
	02. L'Eixample	6,5	68,7	5,2	6,5	3,5	3,7	1,4	0,5	1,1	4,9
	03. Sants-Montjuïc	5,6	8,6	82,1	13,8	1,6	1,1	0,4	0,3	0,2	0,2
	04. Les Corts	0	0,2	4	68	1,6	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
	05. Sarrià-Sant Gervasi	0,4	0,9	1	6,9	72,3	10,1	1,8	0,2	0,3	0,2
	06. Gràcia	0,6	3,9	0,1	0	17,4	64,9	7,2	0,4	0,3	0,5
	07. Horta-Guinardó	0,3	3,5	0,2	0,4	1,3	16,3	78	4,4	1,1	1,3
	08. Nou Barris	0,3	0,8	0,5	1,2	1	1,3	5,4	88,8	7,9	0,6
	09. Sant Andreu	0,2	0,3	0,1	0,4	0	0,3	3,3	3,9	83,4	3,4
	10. Sant Martí	1,2	3	0,3	2,4	0,3	1	1,5	1	4,9	87

⁴ Vegeu l'informe de Xavier Bonal i Adrian Zancajo (2019), que sosté aquests plantejaments estratègics:
https://www.edubcn.cat/rcs_gene/extra/01_documents_de_referencia/Equivalencia_BCN_final_v2_20190320.pdf

Transformació per fusió o tancament de centres amb poca demanda

En línia amb el propòsit de l'oferta equivalent i atractiva per a les famílies, el Consorci d'Educació ha empès actuacions quirúrgiques de transformació-fusió de centres allà on durant anys consecutius la baixa demanda havia llstat algunes escoles i instituts i els havia deixat en situació de guetització molt crítica. Es tracta d'una transformació de l'oferta que no es pot fer sense la complicitat de tota la comunitat educativa, ja que demana el tancament i l'obertura de centres, tancaments progressius, fusions entre centres i altres fórmules complexes de re-disseny.

A banda, tal com s'explicarà a l'apartat de suport a la innovació, s'han acompanyat processos de transformació pedagògica que també han comportat un efecte de remuntada en la preinscripció.

Taula 4: Centres educatius transformats

Curs	Centres implicats	Barri/districte
2018-19	Institut Escola El Til·ler Creixement de l'Escola Bernat de Boil Tancament de l'Institut Cristòfol Colom (2019-20)	Bon Pastor Sant Andreu
	Institut Escola Trinitat Nova Fusió de les escoles Sant Josep Oriol, Sant Jordi i l'Institut Roger de Flor	Trinitat Nova Nou Barris
2019-20	Institut Escola Arts Fusió de l'Escola Miquel Bleach amb creixement a 2L i reconversió de l'Institut Joan Coromines	Hostafrancs Sants
	Institut Pedralbes Fusió de l'Institut Ausiàs March i l'Institut Boscà	Pedralbes Les Corts
2020-21	Institut Escola Rec Comtal Creixement de l'Escola Ramón i Cajal La fusió amb l'Escola Ramon Berenguer i l'Institut Josep Comas i Solà s'ha posposat per al 2021-22 per la COVID-19	Trinitat Vella Sant Andreu
	Institut Escola Coves d'en Cimagany Creixement de l'Escola Coves d'en Cimagany	El Carmel Horta-Guinardó
	Institut Escola Plaça Comas Creixement de l'Escola Les Corts	Les Corts
	Tancament de l'Escola Ausiàs March. El seu alumnat s'incorporarà al de l' Escola Anglesola	Les Corts

Les dades de matrícula evidencien una tendència a l'alça en la demanda de tots aquests centres, fet que suposa un avanç cap a l'equivalència de l'oferta educativa a la ciutat.

Les unitats de referència, vinculant escoles i instituts, garanteixen continuïtat i coherència pedagògica en el canvi d'etapa

2.3. Pas de primària a secundària: instituts escola i unitats de referència

Per tal de superar algunes incoherències de les adscripcions existents entre escoles de primària i instituts de secundària respecte del model de la proximitat i l'objectiu de la continuïtat en l'itinerari educatiu, s'han posat en marxa les unitats de referència, que agrupen dues o tres escoles amb un únic institut proper. Alhora, tal com es mostra a la taula 4, s'ha fet una

aposta decidia pel model d'institut escola, en el qual la relació entre primària i secundària queda totalment garantida.

Paral·lelament, s'han reordenat les adscripcions per tal de garantir la continuïtat pedagògica entre primària i secundària, i evitar la dispersió d'itineraris. Així, en relació amb la matrícula, Barcelona disposa de 30 zones d'adscripció, que se subdivideixen en 61 unitats de referència a efectes pedagògics i de dotació de recursos.

La planificació de serveis i recursos pedagògics també s'ajustarà sobre la base d'aquesta escala, de manera que totes les unitats de referència disposin de les dotacions necessàries per atendre les necessitats específiques de l'alumnat, o per articular projectes singulars. Per posar un exemple, en clau de recursos d'escola inclusiva: si a una escola hi ha Suport intensiu escolarització inclusiva (SIEI), quedarà garantida la continuïtat en la SIEI de l'institut de la mateixa unitat de referència; o bé, si una escola s'ha singularitzat per un projecte STEAM i de fabricació digital, la formació al professorat, el maquinari i les aliances amb els equipaments municipals hauran d'abraçar tots els centres de la mateixa unitat. La persona referent del Centre de Recursos Pedagògics (CRP) o de l'Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògic (EAP) que acompanya els centres d'una unitat de referència hauria de ser la mateixa, per tal de garantir que funcionen com a proposta educativa conjunta al barri. Així, segons les modificacions de les adscripcions aprovades pel Consell de Direcció del 18 de gener de 2019:

- Un institut pot ser el centre de referència d'una, dues, tres i fins a un màxim de quatre escoles diferents. Depèn del context de la zona i del nombre de línies dels centres de primària i de la capacitat del mateix centre de secundària.
- L'institut de referència i les escoles que s'hi vinculen formen una unitat de referència, en la qual s'han d'establir les relacions de coordinació de projectes per garantir la continuïtat educativa i pedagògica de l'alumnat.
- Les noves unitats de referència impliquen un treball conjunt més important dels equips directius, del professorat, de l'alumnat i de les associacions de famílies d'alumnes. També fan possible que es comparteixin més projectes en l'àmbit territorial i comunitari.

El Pla de xoc ha activat la reserva de places per a garantir una distribució equilibrada de l'alumnat vulnerable

2.4. Pla de xoc contra la segregació escolar

A més de les actuacions en matèria de planificació per combatre la segregació escolar, el Consorci d'Educació ha posat en marxa el Pla de xoc contra la segregació escolar⁵, que permet distribuir de manera més equilibrada l'alumnat amb necessitats educatives específiques. Un cop millorada la detecció i havent fet aflorar l'11 % d'alumnat vulnerable a la ciutat de Barcelona, s'ha posat el focus en les cohorts que participen de la

⁵ El disseny complet del Pla de xoc és pot consultar a: https://www.edubcn.cat/racs_gene/extra/01_documents_de_referencia/plans_de_treball/Pla_de_xoc_web_201903.pdf

preinscripció: per al curs 2019-2020, van participar en el Pla de xoc els 831 infants que s'incorporaven a P3 i els 843 alumnes que accedien a 1r d'ESO i canviaven de centre educatiu i que, per tant, s'havien de preinscriure.

Per a aquest conjunt d'alumnes, s'ha fet una preassignació de places a P3 i ESO vetllant perquè quedin repartits equilibradament en tota la xarxa sostinguda amb fons públics, sense trencar el principi de proximitat (no es preassignen infants a centres de fora del barri on viuen). D'acord amb el principi de llibertat d'elecció de les famílies, s'informa els progenitors de la preinscripció de centre perquè accedeixin, o no, a validar la proposta segons les seves preferències en el moment de formalitzar la matrícula.

Per avançar en la distribució equitativa de l'alumnat, s'han aprovat nous criteris per a l'assignació de la matrícula viva durant el curs escolar. Així, l'alumnat que arriba durant el curs no s'assigna en funció de les vacants disponibles als centres, sinó que la distribució es fa de manera equitativa amb criteri de zona, gestionant increments o reduccions de ràtio amb aquesta finalitat.

L'objectiu és evitar que tots els alumnes nouvinguts s'escolaritzin als centres on hi ha vacants, ja que, malauradament, són els que han tingut una demanda més baixa i, per tant, empitjoren els seus índexs de complexitat.

El Pla de xoc, a més, consolida un sistema menys burocràtic en el qual els alumnes en situació de vulnerabilitat disposen de les prestacions següents:

- Exempció de pagament de quotes per a l'escolarització, tant en centres públics com en concertats.
- Gratuïtat en el servei de menjador (sense haver de tramitar beca).
- Gratuïtat en activitats extraescolars esportives.
- Gratuïtat en activitats d'estiu.
- Garantia de plaça en centres oberts.

Es garanteix l'accés de forma directa a aquestes prestacions a l'alumnat seleccionat pels Serveis Socials per la seva situació de vulnerabilitat.

El repte d'aquest nou model de preassignació està en l'acompanyament i la fidelització en la proposta de plaça preassignada. Sovint, en fer la preassignació d'una escola alternativa que els progenitors no tenien en el seu imaginari, cal trencar inèrcies de les famílies, acostumades per llinatge o veïnat a portar les criatures a una determinada escola. El rol dels treballadors socials dels EAP o dels promotors socioeducatius del poble gitano ha estat fonamental en aquesta tasca.

Pel que fa als centres educatius, sobretot entre els que tenen sobredemanda, reservar plaça per a l'alumnat vulnerable tensant la llista d'espera també ha suposat un esforç, de la mateixa manera que les escoles privades-concertades s'han adaptat al nou model fent-se corresponsables de l'objectiu de l'equitat. Les dades de la taula 5 mostren el procés de transformació d'un model que es va implantant progressivament venent resistències.

Taula 5: Alumnat proposat que ha participat en el Pla de xoc

Curs	Proposat P3	Hi participa P3	Proposat 1r ESO	Hi participa 1r ESO
2019-20	1.119	860	1.416	1.199
2020-21	774	728	1.410	1.072

2.5. Prevenció de l'abandonament prematur i universalització de l'etapa postobligatòria 16-18

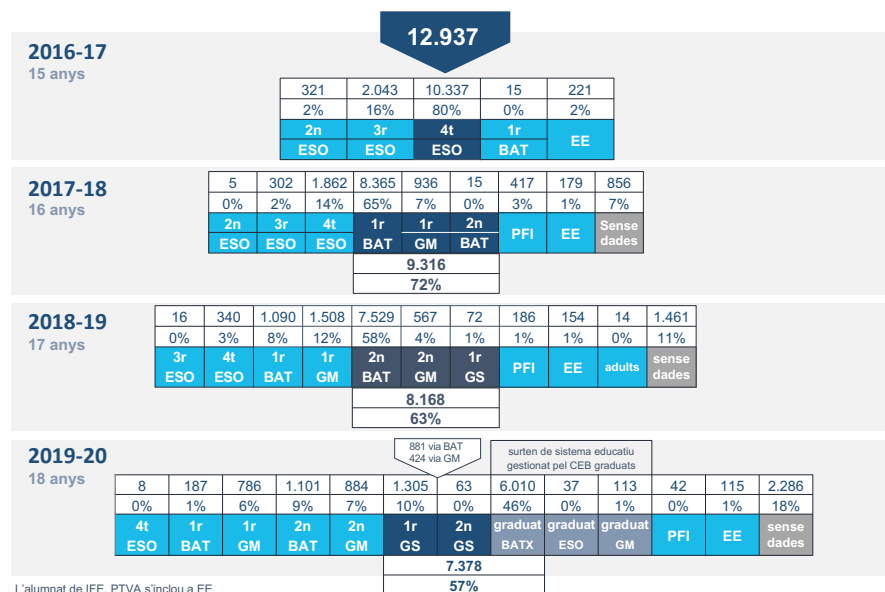
El Marc estratègic europeu d'educació i formació 2020 remarca la importància cabdal de les transicions educatives pel pes que tenen en la reproducció o la disminució de les desigualtats educatives. La consecució d'un títol d'educació secundària postobligatòria es considera avui un requisit imprescindible per a qualsevol procés d'inclusió social i laboral. En aquest sentit, l'objectiu de la Unió Europea és arribar a menys del 10 % d'abandonament escolar prematur (AEP) per a l'any 2020 (15 % en el cas de l'Estat espanyol). Segons les dades més recents, l'AEP encara afecta el 17 % dels nostres joves (Ministeri d'Educació i Formació Professional, 2018), en què Catalunya se situa entre les regions amb taxes més baixes de continuïtat d'Europa.

Per combatre l'AEP, l'orientació durant l'etapa obligatòria es perfila com una de les actuacions estratègiques, juntament amb els esforços d'acompanyament en el canvi d'etapa. Des de fa més de quinze anys, l'equip d'assessors del Pla Jove⁶ fa costat als docents en el moment del canvi d'etapa.

Les dades de l'estudi de la cohort d'alumnat nascut l'any 2001 (12.937) són útils per detectar el grau d'idoneïtat en cada curs; per exemple, als 15 anys tots haurien d'estar a 4t d'ESO i només hi estan el 90 %, a causa de les repeticions de curs o les incorporacions tardanes. A partir de l'etapa postobligatòria, es confirma l'abandonament del 17 % de l'alumnat.

⁶ El Servei d'Orientació - Pla Jove del Consorci d'Educació de Barcelona col·labora amb els centres en les accions d'orientació de l'alumnat i dona suport als processos de transició de l'etapa obligatòria a la postobligatòria.

Gràfic 6: Seguiment de la cohort de l'alumnat nascut l'any 2001

Quan s'ha filtrat l'itinerari de la cohort per l'alumnat en condicions de vulnerabilitat, s'ha posat de manifest que les taxes d'AEP s'acumulen en l'alumnat més vulnerable, que sovint ja cau del sistema abans d'acabar l'etapa obligatòria i redueix la continuïtat d'estudis més enllà dels 16 anys al 39 %. Per aquest motiu, s'han articulat dues actuacions en paral·lel:

- La transformació de l'oferta postobligatòria en un batxillerat més flexible i atractiu per atraure alumnat que probablement es despenjaria.
- El Pla d'acompanyament en la transició cap a l'etapa postobligatòria per maximitzar la continuïtat educativa entre aquest col·lectiu.

L'alumnat vulnerable té pràcticament el doble de probabilitats d'abandonar prematurament l'escola que la resta.

Flexibilització del batxillerat

El curs 2019-2020 s'ha implantat a la ciutat de Barcelona un nou batxillerat en tres anys, amb la finalitat de flexibilitzar-lo i fer-lo assolible a un nombre més gran d'alumnes. El currículum es pot repartir en tres cursos per adaptar-lo als diferents ritmes d'aprenentatge dels alumnes. L'objectiu és rebaixar les taxes d'abandonament escolar en l'etapa postobligatòria i preparar l'alumnat tant per als estudis universitaris com per als cicles formatius de grau superior.

És una prova pilot que s'ha iniciat en quatre instituts públics: Institut Infanta Isabel, Institut Ferran Tallada, Institut Balmes i Institut Juan Manuel Zafra.

Pla d'acompanyament a l'alumnat de 4t d'ESO cap als ensenyaments postobligatoris

Com en la resta d'actuacions que s'estan relacionant al llarg de l'informe, el pas previ a l'actuació d'acompanyament ha estat la detecció.

El curs 2018-2019, el Pla d'acompanyament es va dirigir a tot l'alumnat de 4t d'ESO que estava marcat al RALC com a NEEA i NEEB (sigles que corresponen a necessitats educatives socials, vinculades a condicions de vulnerabilitat). El curs 2019-2020 s'hi ha incorporat l'alumnat vulnerable acadèmicament: alumnat no idoni (que cursa un curs diferent del que li correspon), alumnat que s'ha incorporat al sistema educatiu a partir de 3r d'ESO, i alumnat que participa en projectes de diversificació curricular i de les UEC. El Pla d'acompanyament ofereix:

- Suport del Pla Jove en la inscripció i matrícula.
- Gestió de la reserva de places, ampliació de ràtio i revisió de l'oferta inicial.
- Increment de ràtios en els estudis que tinguin més demanda.
- Increment de l'oferta d'alguns cicles, si cal (per tant, modificació de l'oferta final).
- Finançament de la matrícula i quotes de material.
- Provisió de monitoratge (vetlladors) per a tots els alumnes que n'han tingut a 4t d'ESO.

Des que s'aplica el Pla d'acompanyament s'ha incrementat en el 3,7 % l'alumnat vulnerable que continua estudiant

Mesures extraordinàries per als **2.234 alumnes** que participen en el Pla d'acompanyament per al curs 2020-2021

- Ajut en l'abonament de les quotes de material per a l'alumnat NESE B.
- Provisió de monitoratge al centre d'ensenyaments postobligatoris, si el tenien a l'ESO, per a l'alumnat NESE A.
- Assignació de l'alumnat del Pla amb competències bàsiques feblement adquirides al programa Projecta't de suport a l'alumnat de 1r de postobligatòria.

La taula 6 mostra la comparativa de la transició de l'alumnat en situació de vulnerabilitat a la postobligatòria abans i després del Pla d'acompanyament pilot del curs 2019-2020. S'ha incrementat en el 3,69 % l'alumnat vulnerable que continua estudiant i s'ha equilibrat el nombre d'estudiants que cursen batxillerat i CFGM.

Taula 6: Impacte del Pla d'acompanyament en la matrícula del curs 2019-2020

	Sense Pla d'acompanyament				Amb Pla d'acompanyament			
	Alumnat vulnerable		Total alumnat		Alumnat vulnerable		Total alumnat	
	1.106		13.715		1.168		13.965	
Alumnat matriculat a postobligatòria	783	70,80 %	11.693	85,20 %	870	74,49 %	12.129	86,85 %
Batxillerat	440	39,78 %	9.293	67,76 %	418	35,79 %	9.539	68,31 %
CFGM i CFAM	295	26,67 %	1.794	13,08 %	342	29,28 %	1.984	14,21 %
PFI	37	3,35 %	575	4,19 %	93	7,96 %	568*	4,07 %
EE	7	0,63 %	7	0,05 %	12	1,03 %	14	0,10 %
IFE i PTVA	4	0,36 %	24	0,17 %	5	0,43 %	24	0,17 %
Alumnat que repeteix ESO (4t o 3r)	82	7,41 %	698	5,09 %	99	8,48 %	711	5,09 %
Alumnat no matriculat / no trobat	241	21,79 %	1.124	8,20 %	199	17,04 %	1.125	8,06 %

En paral·lel al Pla d'acompanyament a les transicions, hi ha dues actuacions complementàries de suport acadèmic a l'alumnat. Són el programa Projecta't, adreçat a l'alumnat de batxillerat i CFGM amb competències bàsiques feblement adquirides, amb un enfocament competencial, treballant per projectes; i el Pla Reprèn, dirigit a l'alumnat de 1r curs de postobligatòria que vol reorientar els seus estudis abans de finalitzar el 1r curs.

2.6. De l'equip docent a l'equip educatiu: atenció socioeducativa i emocional a l'alumnat més vulnerable

El projecte «De l'equip docent a l'equip educatiu», emmarcat dins les polítiques d'igualtat d'oportunitats educatives del Pla de barris impulsat per l'Ajuntament de Barcelona, té per objectiu que els centres escolars puguin oferir una atenció global tan als infants i adolescents, com a les seves famílies. Per fer-ho, s'incorporen 61 professionals nous procedents de l'àmbit social, salut mental i de llenguatge als 38 centres públics dels barris afectats pel Pla de barris. Dins d'aquesta dotació, hi ha persones amb perfil d'educadors (20), tècnics d'integració social (15), monitors, mestres especialistes en audició i llenguatge (4), professionals de la psicologia i la salut mental (18) i tècnics dels centres de recursos educatius per a alumnes amb trastorns del desenvolupament i la conducta (3).

La presència d'especialistes en l'àmbit socioeducatiu i terapèutic activa noves dinàmiques en la relació dels mestres amb les famílies.

Aquesta incorporació no sols incrementa el personal que treballa al centre, sinó que també en diversifica les competències, aportant-hi coneixements que procedeixen de diferents camps disciplinaris. La hipòtesi del canvi és que aquests professionals vagin desenvolupant progressivament noves funcions d'atenció més especialitzada a l'alumnat i la família, i que això es faci des de la proximitat dels centres escolars. I d'altra banda, que la seva presència serveixi per activar noves dinàmiques, pràctiques i cultures de treball. Això, a partir de processos de suport, assessorament i modelatge a l'equip docent.

Justament aquest procés d'enriquiment i complementarietat de funcions que es van institucionalitzant al centre s'ha denominat com el pas «De l'equip docent a l'equip educatiu». Implica tota una sèrie de transformacions que van en la direcció d'integrar aquestes noves funcions de l'escola enriquida a l'estructura de l'escola anterior del Pla de barris.

Un cop finalitzada la primera fase (2017-2020), s'ha dut a terme una avaluació amb la participació de tots els agents implicats, per tal de reajustar les funcions de cada un dels perfils, valorar-ne la idoneïtat i redefinir les dotacions.

Taula 7: Perfils, funcions i dotació de noves figures per als equips educatius del Pla de barris

Perfil	Funcions	Dotació
Servei de Suport Emocional (EMO)	Donar suport als mestres en l'elaboració de la programació en l'àmbit emocional.	16 jornades
Psicòlegs, pedagogs, educadors socials o mestres, amb formació de postgrau en psicomotricitat, teràpia corporal o art teràpia	Dotar el professorat dels recursos teòrics i pràctics per incorporar noves pràctiques a les actuacions del centre. Assessorar l'equip docent sobre les dificultats relacionals i conductuals que sorgeixen en l'alumnat. Prestar una atenció directa a l'alumnat en el grup aula: treball preventiu i de detecció de dificultats de desenvolupament dels nois i noies.	26 centres
Contractació externa: Centre d'Higiene Mental de les Corts		
Educadors socials	Impulsar projectes grupals vinculats a la salut, la convivència, les habilitats socials i la participació, dels alumnes i/o les seves famílies.	20 jornades
Dependència: Institut Municipal de Serveis Socials	Detectar i atendre l'alumnat en risc. Assessorament i coordinació amb l'equip docent per a l'atenció de l'alumnat i les seves famílies.	28 centres
Tècnics/es d'integració social (TIS)	Fer el seguiment de l'absentisme i l'acompanyament en les transicions.	15 jornades
	Afavorir la participació de l'alumnat i les famílies en la dinàmica del centre	24 centres
Dependència: Consorci d'educació de Barcelona	Identificar alumnes i incentivar-los per fer ús de les activitats extraescolars del territori i del centre. Donar suport al centre en programes de diversificació curricular, sortides, dinamització d'espais i activitats.	
Mestra d'audició i llenguatge (MALL)	Prestar atenció en petits grups heterogenis als alumnes d'educació infantil, d'estimulació global del llenguatge i/o la parla.	4 jornades
Dependència orgànica: CREDA	Oferir modelatge per a la millora de l'adquisició del llenguatge amb els mestres d'infantil.	15 escoles

En l'avaluació del projecte⁷, les direccions identifiquen que els àmbits que han tingut més impacte en la introducció de les noves figures han estat la capacitat de tractar la vulnerabilitat social de les famílies i millorar el circuits d'atenció i derivació amb Serveis Socials. S'ha valorat positivament l'impacte dels nous perfils en la reducció de l'absentisme, la millora de resultats i la introducció de noves propostes educatives i noves dinàmiques entre l'equip docent. El més valorat ha estat l'objectiu de millorar el circuit de detecció, atenció i derivació, i treball en xarxa amb Serveis Socials i Serveis Educatius Especialitzats (CSMIJ, CDIAP, EAP, CREDA...).

2.7. Innovació sistèmica: millora continuada per a tots els centres i els docents de la ciutat

Xarxes per al canvi

El 19 de gener de 2017 es formalitzava una aliança entre quatre institucions rellevants dedicades a la millora de l'educació al nostre país: l'Associació de Mestres Rosa Sensat, l'ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona i el programa Escola Nova 21, i el Consorci d'Educació de Barcelona, amb l'objectiu de promoure un «canvi sistèmic, equitatiu, sostenible i sostingut en el temps» als centres educatius. En aquests quatre anys de programa, s'ha anat construint un model de treball en què les xarxes actuen de palanca per a una transformació sistèmica, inclusiva i equitativa en tres nivells: el centre, la zona (cada xarxa) i el sistema (el conjunt de xarxes a la ciutat).

S'ha apostat per una innovació sistèmica que no deixi cap centre enrere

Des de l'inici, es va defugir d'impulsar la transformació educativa en uns pocs centres destacats, i es va apostar perquè no quedés cap escola ni institut al marge de la innovació, amb l'objectiu de l'equivalència. Els centres que «encara no hi són» sovint són centres de nova creació o recentment transformats, o bé escoles que participen de la Xarxa de competències bàsiques del Departament d'Educació i que a Barcelona comparteixen objectius i metodologies amb les Xarxes per al canvi.

Taula 8: Participació en el programa Xarxes per al canvi

	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Xarxes	19	21	22
Centres públics	86	140	177
Centres privats concertats	64	64	64
Total	150	204	241

⁷ Jordi Collet i Roser Girós (maig del 2020), Avaluació del projecte «De l'equip docent a l'equip educatiu» 2017-2020. Pla de barris de l'Ajuntament de Barcelona.

Eines per al canvi

En paral·lel a les Xarxes per al canvi, s'ha posat a disposició dels centres que es trobaven en una situació de feblesa —per la baixa matrícula, per la mobilitat dels equips, per la dificultat de participació de les famílies o pels baixos resultats en els proves de competències bàsiques— un programa d'acompanyament intensiu a la transformació anomenat Eines per al canvi. A partir de la figura d'un mentor o mentora expert, s'ha treballat un pla d'innovació a mida de cada centre utilitzant la creació d'un equip impulsor al costat del lideratge de l'equip directiu com a palanca de canvi.

Taula 8: Participació en el programa Eines per al canvi (3 anys de durada)

	2016-2017	2017-2018	2018 -2019	2019-2020
Centres	26	49	63	25
Mentors	17	33	23	13

Aliances per a la singularització: Magnet i Tàndem

L'impuls per a la millora de la qualitat, la innovació educativa i l'equivalència ha comptat amb el suport d'institucions culturals, fundacions i organismes que han ajudat a canviar la fesomia de molts centres educatius. El Consorci d'Educació disposa d'un programa propi d'aliances, i també dels programes Tàndem (de la Fundació La Pedrera) i Magnet (de la Fundació Jaume Bofill).

Taula 10: Centres educatius que han singularitzat el seu projecte en aliança

Aliances «Cultura i educació», promogudes pel CEB juntament amb l'ICUB:

- Escola de les Aigües i La Perla 29.
- IE Antaviana i Ateneu Popular 9 Barris (Pla de barris).
- IE Trinitat Nova Audiovisuals (Pla de barris).
- IE El Til·ler - Música - Visual Sonora - EMMSA (Pla de barris).
- Escoles de la Zona Nord de Nou Barris amb Xamfrà – EducArts.

Programa Magnet:

- Escola Miralletes amb CosmoCaixa, inici 2017-2018.
- Escola Eduard Marquina i Escola Concepció Arenal amb l'Institut de Ciències del Mar, inici 2016-2017.
- Escola Josep M. de Sagarra amb el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, inici 2016-2017.
- Institut Moisès Broggi amb el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, inici 2016-2017.
- Escola Gayarre amb l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), inici 2018-2019.
- Escola Mas Casanovas amb l'Hospital de Sant Pau, inici 2018-2019.

Programa Tàndem:

- Escola Pere Vila amb el Palau de la Música Catalana, inici 2017-2018.
- Escola Ramon Llull amb el Teatre Nacional de Catalunya, inici 2016-2017.
- Escola Rambleta del Clot amb el British Council, inici 2016-2017.
- Escola Bàrkeno amb el Mercat de les Flors; Dansa i Arts del Moviment amb El Graner, inici 2014-2015.
- Escola Miquel Bleach amb el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, inici 2013-2014.
- Escola Labouré amb l'Escola de Músics; JPC amb la Fundació Tot Raval, inici 2012-2013.
- Escola Mossèn Jacint Verdaguer amb el Conservatori Municipal de Música de Barcelona, inici 2012-2013.
- Escola Poblenou amb l'Escola Superior de Música de Catalunya, inici 2012-2013.
- Escola el Turó amb el Museu Picasso, inici 2018-2019.

La recerca evidencia que les condicions socioeconòmiques i culturals de les famílies graven a la baixa els itineraris educatius dels infants.

2.8. Acompanyament educatiu per a l'èxit acadèmic de tot l'alumnat

Les estadístiques, des dels informes PISA fins a les dades d'avaluació de les competències bàsiques, mostren indefectiblement que les condicions socioeconòmiques i culturals de les famílies graven a la baixa els itineraris educatius. Per tal de compensar aquest dèficit, el Consorci d'Educació disposa de programes d'acompanyament educatiu tant en horari lectiu com fora del temps d'escola que, al llarg dels anys, s'ha evidenciat que constitueixen un reforç molt valuós en la millora dels resultats⁸.

Programa Èxit Acompanyament Educatiu

El programa Èxit ofereix acompanyament educatiu als alumnes que, amb un suport adequat, poden millorar els resultats acadèmics, consolidar els aprenentatges i millorar els hàbits de treball. S'adreça principalment a nois i noies les famílies dels quals no els poden proporcionar el suport que necessiten per a la millora del rendiment competencial. Compta amb la implicació dels tutors/referents del programa dels alumnes participants, i amb l'acció de suport educatiu de joves estudiants universitaris —que sovint són exalumnes de l'institut—, que, atesa la vinculació i el rol de referents que adquireixen per a l'alumnat, s'anomenen «amics i amigues grans».

⁸ Vegeu les avaluacions que IVALUA ha fet de l'impacte d'aquests programes a l'enllaç: https://www.edubcn.cat/rcs_gene/Exit_Estiu_informe_gen_2017_def.pdf

Programa Èxit Anglès

El programa Èxit Anglès, promogut en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona i l'Escola Oficial d'Idiomes (EOI) Barcelona Drassanes, impulsa un pla de treball sistemàtic per millorar la competència en expressió, interacció i comprensió oral en llengua anglesa de l'alumnat del darrer curs d'educació primària i d'educació secundària obligatòria. D'una banda, joves universitaris amb nivell mínim de B2 en llengua anglesa duen a terme les sessions orals en petits grups amb els alumnes. De l'altra, professors nadius de l'EOI Barcelona Drassanes, experts en el treball de l'oralitat, fan mensualment sessions d'assessorament amb professors dels centres participants.

Programa Tàngram

Sabem que cal actuar preventivament i que uns millors vincles entre famílies i escola afavoreixen uns millors resultats.

Es tracta d'un programa preventiu que parteix de l'evidència que uns millors vincles entre famílies i escola afavoreixen uns millors resultats ; per això, la persona mentora del Tàngram articula la relació entre tutors, famílies i alumnes de 1r i 2n de primària, per tal d'apropar les famílies al coneixement i la implicació de la cultura escolar pròpia dels nostres centres educatius. L'activitat es duu a terme a les escoles de primària fora de l'horari lectiu. Hi ha la figura del mentor, que fa setmanalment una sessió amb famílies, una altra amb famílies i nens i nenes, i encara una altra amb l'alumnat per parelles. Cadascun dels mentors té al seu càrrec entre 8 i 10 alumnes. El curs 2019-2020 hi han participat 10 escoles, amb un total de 100 alumnes atesos.

Programa Enginy

El programa Enginy dona suport als centres de secundària obligatòria en les estratègies per evitar l'abandonament escolar prematur i millorar les expectatives i els resultats acadèmics de l'alumnat. Ho fa a través de dues propostes: els «Tallers dins i fora del centre», amb un enfocament metodològic competencial de diverses temàtiques professionals, per tal de fomentar la igualtat d'oportunitats en l'alumnat d'educació secundària obligatòria; i els «Oficis a la ciutat», que ofereix la possibilitat que els alumnes s'acostin a entorns laborals durant un trimestre escolar per conèixer possibilitats formatives més enllà de l'educació obligatòria.

Programes de diversificació curricular

Aquesta iniciativa dona suport a centres de secundària obligatòria que, proposats per Inspecció d'Educació, ofereixen als seus alumnes de 3r i 4t d'ESO estades formatives en empreses.

2.9. Equipaments educatius dignificats per a unes escoles equivalents

En el període 2016-2019 s'ha fet un esforç per remodelar els equipaments educatius que estaven en més mal estat, prioritzant els que estaven situats en barris amb més complexitat social. En aquest informe no es fa referència a tota la inversió en equipaments que ha dut a terme el Consorci d'Educació aquests anys, sobretot pel que fa a la construcció d'obra nova per a centres educatius de nova creació. Aportem informació exclusivament centrada en aspectes d'igualtat d'oportunitats i, per tant, ens referim a actuacions relacionades amb territoris amb més necessitats socials que són fruit de dues actuacions consecutives:

- A. En primer lloc destaquem el programa Escoles Enriquides que, amb una inversió municipal d'1.583.188,95 €, va permetre fer les remodelacions següents:
1. Escola Aigua-Marina: reforma interior i tanques. Import de l'obra: 335.454 €.
 2. Escola Baró de Viver: rehabilitació i substitució de la tanca. Import de les dues obres: 234.323 € més 188.137 €.
 3. Escola Concepción Arenal: arranjament d'espais interiors, patis i nou accés. Import de l'obra: 370.725 €.
 4. Escola Eduard Marquina: rehabilitació de façanes i interiors. Import de l'obra: 287.973,15 €.
 5. Escola La Pau: adequació d'accessos al pati. Import de l'obra: 272.335 €.
 6. Institut Escola El Til·ler: adequació de l'interior de la planta baixa. Import de l'obra: 229.695 €.
- B. En segon lloc, l'actuació de millora dels equipaments educatius inclosa en el Pla de barris de l'Ajuntament de Barcelona, amb una inversió de 16.064.813 €, que ha suposat millores en 12 centres públics, alguns dels quals són centres que han reformulat integralment la seva oferta:
1. Escola Bressol La Teixonera: equipament de nova creació. Import de l'obra: 3.630.000,00 €.
 2. Escola Bressol Trinitat Nova, incorporació dels espais de l'antiga Llar d'Infants L'Airet. Import de l'obra: 2.062.762,10 €.
 3. Sala d'actes a l'Escola Bàrkeno, oberta a l'ús social del barri i vinculada a la programació cultural del centre cívic de la Marina. Import de l'obra: 379.775,77 €.
 4. Escola Enric Granados: reforma, rehabilitació i millora. Import de l'obra: 2.025.744,20 €.
 5. Escola Ramón y Cajal: reforma, rehabilitació i millora. Import de l'obra: 343.212 €.

6. Sala d'actes a l'Escola La Pau, oberta a l'ús social del barri i vinculada a la programació cultural del centre cívic de la Pau i el de la Verneda. Import de l'obra: 202.020,31 €.
7. Institut Escola Trinitat Nova: rehabilitació dels dos edificis existents i construcció d'un nou edifici per a l'ampliació de la capacitat del centre. Es concep com un equipament de barri amb espais oberts a l'ús social. Import: 5.240.948 €.
8. Institut Escola Turó de Roquetes: millora del pati. Import de l'obra: 119.364,10 €.
9. Institut Rubió i Tudurí: transformació de l'oferta en un centre professionalitzador de la família de jardineria. Import de l'obra: 3.126.143,22 €.
10. Sala d'actes a l'Institut Barri Besòs, oberta a l'ús social del barri i vinculada a la programació cultural del Centre Cívic Besòs. Import de l'obra: 95.170,30 €.
11. Institut Bernat Metge: reforma, rehabilitació i millora. Import de l'obra: 599.511 €.
12. Institut Rambla Prim: adequació per a la reconversió de l'oferta com a centre professionalitzador sense ESO. Import de l'obra: 1.125.641,63 €.

2.10. Atenció bàsica a les famílies: ajuts de menjador, servei de traducció, orientació

Quan parlem de l'efecte igualador de l'escola, fem referència a les condicions d'educabilitat, és a dir, a la garantia de cobertura de les necessitats bàsiques.

Ajuts de menjador

La convocatòria de beques de menjador s'ha anat ajustant a les noves necessitats tant pel que fa a la tramitació —s'ha disposat de sistemes fiables d'interoperativitat administrativa per accedir a dades de renda—, com pel que fa a agilitat per incorporar situacions de pobresa sobrevinguda. S'estableixen dos trams d'ajuts, el de 4 €, que suposa el pagament per part de la família d'una part del cost del servei, i el de 6 €, per a famílies en situació de pobresa severa, que permet la gratuïtat total.

Taula 11: Evolució dels ajuts de menjador

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
Sol·licituds	24.342	28.039	30.539	32.174	36.593
Concedits	19.703	22.464	23.617	26.088	28.561
Despesa	1.540.765 €	16.505.000 €	17.746.595 €	19.231.580 €	19.867.121 €

Instituts a temps complet

El curs 2016-2017, en el marc de les mesures «Escoles enriquides per garantir l'educabilitat en entorns empobrits», es va iniciar el projecte «Instituts a temps complet», que garantia un servei de menjador associat a activitats complementàries de tarda per a alumnat d'ESO d'instituts que fan horari compactat i, en conseqüència, no ofereixen servei de menjador. Un total de 800 alumnes vulnerables de l'ESO han gaudit d'aquest programa.

El 2017 l'Institut Infància i Adolescència va fer una avaluació del programa, amb resultats molt positius. Un dels aspectes més ben valorats és la possibilitat de construir projectes de centre més integrals, que generen noves oportunitats tant de benestar com de desenvolupament dels nois i noies. Un dels reptes principals del projecte és, més enllà de garantir el servei de menjador, que aquest esdevingui un espai educatiu més i generar un programa d'activitats de tarda prou divers i atractiu per a l'alumnat. En aquesta línia, caldria mirar de diversificar les activitats (ara molt concentrades en reforç escolar i esport), amb una oferta relacionada amb els interessos dels mateixos nois i noies i, en la mesura del possible, duta a terme en col·laboració amb entitats i equipaments del barri.

Servei de teletraducció

La relació escola família és cabdal per a l'aprenentatge, però pren una rellevància especial en el cas de famílies nouvingudes que s'han d'adaptar a un context que els és estrany. Des de fa dos cursos, el Consorci d'Educació disposa d'un servei gratuït de traducció en línia en les llengües d'origen, que està disponible tant per als mestres com per a les famílies. Aquest vincle de confiança ha estat fonamental en la situació excepcional de confinament.

Permet fer una trucada a tres en 51 idiomes diferents, de manera que la persona que atén les famílies s'hi pot connectar telefònicament mitjançant una videotrucada amb intèrprets experts que els ajudaran a superar les barreres idiomàtiques i sovint les culturals que hi estan associades.

3. Tres actuacions estrella per amortir el cop de la COVID-19 i una proposta de futur en l'escenari post-COVID-19

Tal com s'ha dit en la presentació de l'informe, la crisi de la COVID-19 ha servit per donar visibilitat a les situacions de vulnerabilitat i a l'efecte igualador de l'escola, en una situació que algunes veus han qualificat d'emergència educativa. Per fer-hi front, el Consorci d'Educació ha articulat tres línies de contingència: la garantia de l'ajut de menjador; el suport a les escoles en línia a partir de la provisió de dispositius i connectivitat per l'equitat digital i la reconversió del programa Èxit per fer suport en línia, i l'acompanyament a la preinscripció digital.

Finalment, totes les recerques endegades per mesurar els impactes del confinament en termes de desigualtats alerten de la situació crítica de moltes famílies a l'hora de mantenir activitats educatives de pagament en horari extraescolar. Si a la davallada de poder adquisitiu de les famílies hi sumem les pèrdues d'aprenentatge que han patit aquests infants, és obvi que plou sobre mullat i que caldrà oferir recursos per garantir l'accessibilitat a activitats educatives més enllà de les 16 h en una perspectiva d'escola a temps complet.

3.1. Targetes moneder / beques de menjador

La millora en el sistema de detecció de la vulnerabilitat ha estat clau en l'agilitat d'operacions com el repartiment de les targetes amb l'import de la beca menjador.

El Consorci d'Educació de Barcelona ha distribuït, des de la segona setmana del confinament, les targetes moneder per als 30.000 alumnes beneficiaris de beques de menjador per tal de garantir que cap infant no passés gana durant aquest període de crisi sanitària. Per tal de fer la distribució de les targetes, s'ha contactat amb cadascuna de les famílies per concretar el dia i l'hora de l'entrega de la targeta, que s'ha fet al mateix centre educatiu, respectant els protocols de seguretat establerts per les autoritats sanitàries.

La targeta s'ha anat recarregant quinzenalment amb 4 € diaris mentre ha durat el confinament, per assegurar que durant tot aquest període sense classes tots els beneficiaris de la beca de menjador podrien fer-ne ús.

A les famílies per a les quals no ha estat imprescindible disposar de la targeta en el moment més crític de la pandèmia, se'ls ha ofert la possibilitat de recollir-les al seu centre educatiu quan aquest torni a obrir, amb la garantia de rebre l'import total de l'ajut.

Disposar dels registres actualitzats de prop de 14.000 alumnes i de les seves adreces i telèfons de contacte ha estat vital per agilitar l'operació de repartiment de les targetes moneder amb l'import de les beques de menjador, i en aquest moment és de gran utilitat per saber quines són les necessitats de connectivitat i de maquinari electrònic i prioritzar-ne les dotacions.

3.2. Escoles en línia

Un cop el Departament d'Educació va decretar que el tercer trimestre seguiria la seva activitat lectiva a distància i va activar el Pla CEL (Pla de Centres en Línia) per accelerar i garantir la transformació digital de tots els centres educatius, es van posar en marxa tres línies d'actuació a les quals el Consorci d'Educació ha donat suport:

1. NODES: Assegura que tots els centres tenen un espai web virtual que té com a funció principal la comunicació a les famílies i l'alumnat de totes les informacions del centre, així com una línia de comunicació entre centre i famílies.
2. EIX: Assegura que tots els centres educatius de Catalunya tenen un EVA (espai virtual d'aprenentatge) que els capacita per plantejar l'aprenentatge en línia amb el seu alumnat.
3. Espai de formació del professorat, en què s'ofereixen formacions en línia especialment centrades en:
 - Administració d'EVA's (especialment Moodle, Gsuite i Teams).
 - Propostes pedagògiques en els EVA.
 - Ús d'eines digitals.

Bretxa digital

Les dades de l'enquesta GESOP permeten relativitzar la dimensió de la bretxa digital ja que la majoria de llars vulnerables tenen connexió a Internet d'una manera o d'una altra, però amb un equipament i una cobertura molt més limitats.

Cal destacar que la diferència de connectivitat entre els dos col·lectius només és de 10 punts (el 13 % dels vulnerables viuen en llars on NO hi ha connexió a Internet, enfront del 3 % de la resta), mentre que en altres indicadors les distàncies són molt més àmplies.

El 5 % dels vulnerables viuen en llars on NO hi ha cap telèfon mòbil amb connexió a internet

Respecte de l'equipament informàtic, una tercera part dels vulnerables diuen que disposen d'ordinador, tauleta i telèfon intel·ligent, enfront de les tres quartes parts dels no vulnerables.

Malgrat gairebé totes les llars poden connectar-se, la qualitat de xarxa i els dispositius disponibles per càpita és molt desigual.

Taula 12: Dispositius informàtics per llar

	Total	Vulnerables	No vulnerables
Ordinador, tauleta i mòbil	69,9%	32,3%	74,5%
Ordinador i mòbil	19,6%	25,3%	18,5%
tauleta i mòbil	5,4%	14,0%	4,3%
Només mòbil	4,2%	22,7%	2,0%
Ordinador i tauleta	0,1%	0,7%	0,0%
Només ordinador	0,1%	1,0%	0,0%
Només tauleta	0,2%	2,0%	0,0%
Res	0,5%	2,0%	0,3%

L'alumnat vulnerable que no té internet a casa, però que s'ha pogut connectar amb l'escola, ho ha fet amb:

- La connexió a Internet del mòbil: 50%
- La connexió a Internet del mòbil quan té saldo: 8,3%
- La connexió a Internet facilitada pel centre (targeta de dades): 8,3%
- La connexió a Internet del mòbil d'algú de fora de la llar: 25%
- La connexió a Internet d'una altra llar: 4,2%

Pla per a l'equitat digital: s'han distribuït 5.300 dispositius

El Pla per a l'equitat digital per a l'alumnat de la ciutat de Barcelona ha establert dues actuacions complementàries: 1) la del Consorci d'Educació de Barcelona, amb l'adquisició de 3.000 tauletes amb targeta SIM (amb connexió de dades), i 2) la que ha impulsat el Departament d'Educació, basada en el préstec d'un total de 2.267 dispositius que hi ha en dipòsit als centres educatius, als quals s'ha incorporat una targeta de connectivitat.

El pressupost destinat a la compra i la distribució de tauletes per part del Consorci d'Educació ha estat de 500.000 €. S'ha donat prioritat a l'alumnat vulnerable dels cursos de 6è de primària i 1r d'ESO que participen en el Pla de xoc contra la segregació escolar. La voluntat és equipar aquest alumnat amb un dispositiu propi que podran utilitzar durant els quatre anys de l'ESO.

En paral·lel, s'ha gestionat l'operativa de les escoles en línia per tal de fer arribar dispositius amb connectivitat a l'alumnat que no ha rebut tauleta. Es tracta de material que pertany als centres educatius de la ciutat i que des del Departament d'Educació s'han dotat de connectivitat perquè es puguin utilitzar durant tot aquest tercer trimestre del curs 2019-2020. S'ha fet arribar directament a les famílies on els centres educatius han detectat una necessitat, i s'ha donat prioritat a l'alumnat que es troba en etapes de transició educativa i amb perspectives de futur. En aquest sentit, l'equip d'orientadors del Pla Jove ha donat suport en la detecció de necessitats vinculades al Pla d'acompanyament que s'adreça a l'alumnat de 4t d'ESO que presenta factors de risc per a l'abandonament en el procés de transició cap als ensenyaments postobligatoris.

Les tauletes que s'han distribuït entre alumnat del Pla de xoc garantiran que tinguin accés digital durant els 4 anys de l'ESO

Taula 13: Lliurament de tauletes a ensenyaments obligatoris

Districte	Definitiva	En préstec	Total general
Ciutat Vella	293	58	351
L'Eixample	189	24	213
Sants-Montjuïc	332	60	392
Les Corts	53	18	71
Sarrià-Sant Gervasi	76	11	87
Gràcia	109	19	128
Horta-Guinardó	244	81	325
Nou Barris	595	99	694
Sant Andreu	290	38	328
Sant Martí	335	76	411
Total general	2.516	484	3.000

Èxit en línia

Els programes Èxit Acompanyament Educatiu i Èxit Anglès també s'han adaptat per garantir durant aquest darrer trimestre del curs l'acompanyament emocional i el suport en l'aprenentatge de l'alumnat vulnerable que ja hi participava abans de la crisi de la COVID-19.

L'objectiu d'aquesta iniciativa —impulsada pel Consorci d'Educació en el marc del Pla d'acció: Centres educatius en línia del Departament d'Educació per l'equitat digital— és donar el màxim suport a aquest alumnat i minimitzar l'impacte de la bretxa digital per continuar avançant en favor de la igualtat d'oportunitats educatives.

En la modalitat en línia dels programes Èxit Acompanyament Educatiu i Èxit Anglès, hi participen bona part dels 3.130 alumnes de 5è i 6è de primària i de secundària de 53 instituts i 112 escoles de la ciutat que hi estan implicats aquest curs 2019-2020, com també els 350 amics@grans i great friends que fan aquest acompanyament educatiu. Alguns d'aquests centres educatius han optat per no participar-hi perquè els tutors i tutores ja fan el seguiment d'aquest alumnat.

L'objectiu del programa Èxit durant aquesta crisi sanitària és fer acompanyament emocional i suport a les tasques escolars, sense afegir-ne de complementàries, i mantenir la vinculació escolar dels alumnes més vulnerables i dels que no poden comptar amb l'acompanyament de les seves famílies en el seguiment de l'activitat en línia.

Les sessions, que habitualment tenien lloc de manera presencial en el programa Èxit Acompanyament Educatiu dues tardes a la setmana als instituts de secundària, ara es fan en línia, principalment a través del telèfon mòbil via Telegram, i la comunicació s'adapta als mitjans telemàtics de cada alumne/a i a les seves possibilitats de connexió.

En el cas de l'Èxit Anglès en línia, a més, el propòsit és crear un clima de motivació i engrescament per a la conversa en anglès a partir de la

ludificació (gamification), la socialització i la interacció amb altres alumnes, i recuperar els hàbits orals de la interacció.

3.3. Suport a la preinscripció

El fet que la preinscripció d'educació infantil de segon cicle, primària i secundària obligatòria s'hagi fet preferiblement de manera telemàtica durant el mes de maig, va activar un pla d'acompanyament per a les famílies que necessitaven suport. Es va disposar d'un servei d'assistència telefònica, amb el suport d'un servei de teletraducció en temps real en 52 idiomes, amb l'ajuda de personal nadiu

A Barcelona s'han habilitat 8 oficines de suport a la preinscripció, un servei d'atenció prioritària per a les famílies que no disposen de mitjans telemàtics o connexió a Internet o que tinguin altres impediments justificats, per tal de garantir l'equitat entre tot l'alumnat. Un equip de professionals ha donat suport per fer el procediment de la preinscripció.

Del 13 al 19 de maig, han tingut preferència les famílies amb infants en situació de vulnerabilitat social que formen part del Pla contra la segregació escolar i la igualtat d'oportunitats i l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE). Les famílies de P3 rebran una comunicació personalitzada en la qual se'ls explicarà els serveis de suport que se'ls ofereix.

Aquests últims dies, la prioritat del Consorci d'Educació s'ha centrat a afavorir i garantir el contacte amb totes les famílies de Barcelona en situació de vulnerabilitat. En aquest sentit, s'ha parlat amb tots els centres públics i concertats d'ensenyaments obligatoris per copsar les necessitats detectades i canalitzar i acompanyar les diferents iniciatives dels centres. Els docents, amb la col·laboració dels equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP), han contactat amb tot l'alumnat i han pogut saber quines en són les seves circumstàncies familiars i emocionals, per poder dimensionar les seves necessitats.

Gràcies a la feina que des del 2019 s'està fent dins el Pla contra la segregació escolar —on treballen conjuntament el Consorci d'Educació i l'Institut Municipal de Serveis Socials—, el contacte amb aquests alumnes en situació de vulnerabilitat ha estat més senzill i ràpid. Alhora, ha permès afrontar de manera més efectiva els diferents reptes que es plantegen aquestes setmanes en el terreny de l'educació, com el repartiment de les targetes de les beques de menjador.

3.4. Tardes enriquides amb les oportunitats de l'entorn

En aquest cas es tracta d'una actuació estratègica que s'ha de posar en marxa el curs 2020-2021, amb l'objectiu de pal·liar els efectes que la crisi post-COVID-19 tindrà en termes d'oportunitats educatives més enllà de l'horari lectiu.

Els objectius del projecte són els següents:

- Garantir que tot l'alumnat vulnerable de Barcelona tingui accés a una o dues activitats extraescolars gratuïtes.
- Garantir la qualitat i la complementarietat de l'oferta pública i privada, als barris preferents, d'activitats educatives no lectives en quatre àmbits:
 - Suport als aprenentatges.
 - Esport.
 - Lleure educatiu.
 - Expressió artística.
- Garantir l'articulació del temps lectiu amb el temps no lectiu des d'una proposta d'escola a temps complet que prengui forma en cada unitat de referència (on s'agrupen de mitjana tres escoles i un institut, o un institut escola).